

Förslag till beslut om ytterligare föreskrifter för Lovö naturreservat i Ekerö kommun

Länsstyrelsen översänder härmed ett förslag till ändring av de så kallade C-föreskrifterna för Lovö naturreservat, rörande cykling och eldning i reservatet. C-föreskrifterna anger vad allmänheten har att förhålla sig till när de vistas i reservatet och införs med stöd av 7 kap. 30 § miljöbalken.

Länsstyrelsen vill genom detta samråd informera om beslutets utformning innan det fattas, samt ge möjlighet för förvaltare och berörda intresseorganisationer att lämna synpunkter på förslaget.

Synpunkter på förslaget mottages fram till den 20 maj 2020. Vi hoppas på ett beslut snarast möjligt efter det, så att föreskrifterna kan träda i kraft den 1 juli 2020.

Eventuella synpunkter sänds med e-post till stockholm@lansstyrelsen.se. Vänligen ange något av ärendenumren ovan i meddelandets rubrikrad (511-52937-2018 eller 511-24499-2018).

Med vänliga hälsningar

Annika Lindvall, enhetschef

Örjan Hallnäs, miljöhandläggare

Bilaga

Förslag till beslut om ytterligare föreskrifter för Lovö naturreservat i Ekerö kommun

Sändlista

Statens fastighetsverk, sfv@sfv.se

Statens fastighetsverk, mats.larshagen@sfv.se

Lovö hembygdsförening, c/o bertil@ottoson.cool

Cykelfrämjandet, hans.stoops@cykelframjandet.se

Stockholms stigcyklister, c/o olle.svensk.strand@stockholmsstigcyklister.se

Förslag till beslut om ytterligare föreskrifter för Lovö naturreservat i Ekerö kommun

(2 bilagor – ej i förslagsversionen)

BESLUT

Länsstyrelsen beslutar, med stöd av 7 kap. 30 § miljöbalken, om ytterligare två föreskrifter för Lovö naturreservat. De nya föreskrifterna har följande numrering och lydelse:

[Utöver föreskrifter och förbud i lagar och andra författningar är det för allmänheten förbjudet att]

C9. cykla i terrängen annat än enligt anvisningar från förvaltaren,
C10. elda annat än på anvisade iordningställda eldplatser.

Länsstyrelsen beslutar samtidigt att undantag från föreskriften C10 ska gälla under perioden 1 oktober till 30 april för reservatsförvaltaren, eller den reservatsförvaltaren utser, i samband med naturvårdande röjningar och avverkningar enligt föreskrifterna under B i reservatsbeslutet. Motsvarande undantag gäller även markägare, arrendatorer och övriga sakägare i samband med övrig tillåten röjning av träd och buskar.

De nu beslutade föreskrifterna med undantag ska börja gälla den 1 juli 2020.

Uppllysning

De två nya föreskrifterna ska gälla tillsammans med befintliga föreskrifter i Länsstyrelsens beslut om bildande av Lovö naturreservat den 17 mars 2014 (dnr. 511-24286-2012).

Föreskrifternas ikraftträdande

Föreskrifterna träder i kraft den 1 juli 2020 (*preliminärt datum*).

Enligt bestämmelserna i 7 kap. 30 § andra stycket miljöbalken gäller beslutet omedelbart även om detta beslut överklagas.

Bakgrund

Statens fastighetsverk har begärt (se dnr 511-52937-2018) att Länsstyrelsen ska införa föreskrifter som reglerar cykling och eldning inom Lovö naturreservat.

BESLUT (FÖRSLAG)**Datum**
2020-05-04**Beteckning**
511-52937-2018
511-24499-2018
0125-02-011

Som grund för begäran i den del som avser cykling anger Statens fastighetsverk att terrängcyklingen har ökat i omfattning under senare år och att de i egenskap av reservatsförvaltare för Lovö naturreservat har tagit emot klagomål som rör konflikter mellan dem som färdas till fots och dem som cyklar i terrängen. Klagomålen rör främst den så kallade Fornstigen och handlar om att cykling där upplevs som störande och förstörande. Statens fastighetsverk föreslår att en föreskrift införs så att det blir förbjudet att cykla i terrängen annat än enligt särskilda anvisningar från reservatsförvaltaren. Med en sådan föreskrift skulle det bli möjligt för förvaltaren att anvisa terrängcykling till utvalda stråk, och att vid behov ändra dessa anvisningar med tiden, så att olägenheter för besökare i reservatet minimeras. Terrängcykling skulle därmed kunna styras bort från olämpliga platser som Fornstigen och markerade ridstigar.

Som grund för den del av begäran som rör eldning anger Statens fastighetsverk att bränder i terrängen har uppstått i samband med oaktsam eldning. Fastighetsverket önskar därför, med hänvisning till ökad brandsäkerhet i reservatet, att eldning och grillning för allmänheten begränsas till anvisade eld- och grillplatser. Samtidigt planerar förvaltaren att anordna flera nya sådana platser i reservatet.

Även Lovö Hembygdsförening har inkommit med en begäran om att reglera terrängcykling inom reservatet (dnr 511-24499-2018). Lovö Hembygdsförenings förslag är att helt förbjuda cykling på Fornstigen.

Lovö Hembygdsförening har efter tillstånd från markägaren 1974 anlagt Fornstigen och ansvarar idag för dess underhåll. Syftet med att anlägga Fornstigen var att "underlätta vandringen för de många besökare som söker sig till Lovö och att sprida kunskap om landskapets kvaliteter genom att binda samman de mest intressanta fornminnesområdena".

Lovö naturreservat bildades genom beslut av Länsstyrelsen den 17 mars 2014 (dnr 511-24286-2012). Enligt reservatets syfte ska bland annat dess "landskapsbild, värdefulla naturmiljöer, värden för friluftslivet samt historiskt sammanhängande odlingslandskap" ... "särskilt skyddas och vårdas." I beslutet anges vidare att syftet med reservatet ska uppnås genom att bland annat förvalta reservatet så att det är attraktivt och lättillgängligt för besökare och att anordningar för besökare såsom stigar med mera ställs i ordning och hålls i gott skick. Enligt föreskrifterna krävs Länsstyrelsens tillstånd (se föreskrift A14) för att anlägga stig. Tillstånd behövs dock inte för reservatsförvaltarens anläggande och underhåll av de stigar som finns utritade på den karta som utgör bilaga 5 till reservatsbeslutet (ingår i bilaga 1 till detta beslut) (se föreskrift B5 och D9). Det finns inte några föreskrifter i beslutet vilka reglerar allmänhetens eldning eller terrängcykling, utan dessa aktiviteter har hittills varit tillåtna på allemansrättens villkor.

Statens fastighetsverk är markägare och reservatsförvaltare för Lovö naturreservat.

Sedan flera år har både Statens fastighetsverk och Länsstyrelsen tagit del av synpunkter från besökare i reservatet, synpunkter som rör relationen mellan olika besöksgrupper, framför allt människor som kommer till fots, till häst och på cykel.

BESLUT (FÖRSLAG)**Datum**
2020-05-04**Beteckning**
511-52937-2018
511-24499-2018
0125-02-011

Många upplevelser är mestadels positiva, men det finns också klagomål från främst fotvandrare och ryttare som uppgett att de på olika sätt blir störda vid möten med cyklister.

Länsstyrelsens bedömning***Cykling***

Cykling är en relativt ny företeelse i svensk naturmark, jämfört med vandring och ridning. Det är en form av motion och rekreation som har ökat i omfattning under senare år, och kan förmodas fortsätta öka. Länsstyrelsen gör antagandet att antalet besökare av samtliga friluftslivskategorier kommer att stiga i naturreservatet när befolkningmängden i Stockholmsregionen fortsätter att växa. Det finns därför skäl att både beakta nuvarande situation på Lovö och en framtid med ett större antal besökare. Länsstyrelsen finner det angeläget att ge förvaltaren goda förutsättningar att planera och fördela användningen av de olika stigarna på ett lämpligt sätt, förutsättningar som kan fungera också framdeles.

Länsstyrelsen bedömer att det är lämpligt att en cyklingsreglerande föreskrift utformas på så sätt att ansvaret läggs på förvaltaren att anvisa stigar och områden för terrängcykling. På så sätt kan förvaltaren anpassa anvisningarna beroende på erfarenheter och eventuellt uppkomna problem, utan att Länsstyrelsen behöver fatta något ytterligare beslut.

Länsstyrelsen anser att det är förenligt med naturreservatets syfte att gynna terrängcykling inom Lovö naturreservat. Länsstyrelsen anser vidare att det är viktigt att denna aktivitet uppfattas som en attraktiv och välfungerande form av rekreation och friluftsliv. Länsstyrelsen bedömer att det finns utrymme inom reservatet att ha stigar och leder som är särskilt avsedda för olika kategorier av besökargrupper. I bedömningen lutar sig Länsstyrelsen bland annat på en rapport (Moore 1994) som framhåller att bästa sättet att undvika irritation och konflikter i friluftsområden och gynna olika besökargrupper är att så långt möjligt ha separata leder för dessa olika grupper. För att kanalisera olika besökargrupperns nyttjande av stignätet inom reservatet och därmed minska risken för konflikter mellan olika intressen anser Länsstyrelsen därför att man för cykling, precis som idag görs för ridning, bör anvisa stigar och leder som är avsedda för terrängcykling, så att terrängcyklister får ett eget attraktivt nät av stigar och leder i reservatet. Samtidigt bör möjligheten finnas att begränsa terrängcykling till dessa anvisade stigar och leder.

Statens fastighetsverk håller på att ta fram ett förslag till vilka stigar och områden som man avser att anvisa för terrängcykling. Förslaget tas fram i samarbete med föreningen Stockholms Stigcyklister och med stöd av Cykelfrämjandet.

Någon karta med cykelstigar fastställs inte genom detta beslut. Skälet är att anvisningen av cykelstigar ska vara en del av den löpande förvaltningen av naturreservatet och att urvalet av tillåtna cykelstigar vid behov ska kunna ändras utan att ett nytt beslut av Länsstyrelsen ska behöva fattas. Information om vilka stigar som anvisas för cykling kommer att finnas på friluftskartor som tas fram av

BESLUT (FÖRSLAG)**Datum**
2020-05-04**Beteckning**
511-52937-2018
511-24499-2018
0125-02-011

förvaltaren. Cykelstigarna behöver också markeras i fält samt anslås på kartor på reservatets informationstavlor. Det kan övervägas om information om leder av olika slag framdeles även görs tillgänglig på digitala kartor och exempelvis i en telefonapplikation.

Eldning

Länsstyrelsen anser att det finns skäl att begränsa möjligheten att elda till anordnade eldplatser inom reservatet. Genom att anvisa lämpliga platser och anlägga ordnade eldstäder bedöms risken minska för spridning av eld som kan leda till bränder i skog och mark. Vidare bedömer Länsstyrelsen att slitage och nedskräpning i reservatet minskar om eldning och grillning begränsas till bestämda platser. Det gör det också möjligt för förvaltaren att lägga ut ved vid dessa eldplatser, vilket ökar möjligheten för besökare att göra upp en lägereld och minskar eventuellt nyttjande av död ved som bör ligga kvar i skogsmarken.

Statens fastighetsverk har som önskemål att regleringen av eldning i reservatet inte ska medföra betydande hinder för scoutföreningar att fortsätta med den eldning som bedrivs i deras verksamhet. Länsstyrelsen bedömer att Statens fastighetsverk med stöd av den föreskrift om eldning som nu införs kan anvisa såväl återkommande som tillfälliga platser för eldning särskilt åt scoutföreningarna.

Länsstyrelsen anser att det bör finnas ett undantag för reservatsförvaltaren samt för markägare och arrendatorer, med tomter i reservatet eller som omges av reservatet, att vid skötselåtgärder som exempelvis slyröjning kunna elda upp avverkat material på plats.

Sammanfattande bedömning

Statens fastighetsverks begäran omfattar reglering av såväl eldning som cykling och Länsstyrelsen anser att det är lämpligt att besluta om samtliga nya föreskrifter i ett och samma beslut. Länsstyrelsen anser att även Lovö Hembygdsförenings begäran om förbud mot cykling på Fornstigen i sak prövas i detta beslut. De skrivelser som inkommit från Lovö Hembygdsförening i frågan (ärende dnr 511-24499-2018) har beaktats vid handläggningen.

Länsstyrelsen finner vid en vägning mellan enskilda och allmänna intressen i enlighet med 7 kap. 25 § miljöbalken att det för att skydda och bevara områdets natur- och friluftsvärden finns skäl att besluta om ytterligare föreskrifter för Lovö naturreservat.

Hur man överklagar

Detta beslut kan överklagas hos regeringen, Miljödepartementet, se bilaga 2 (kompletteras).

Beslutet har fattats av ... (kompletteras)

BESLUT (FÖRSLAG)

Datum
2020-05-04

Beteckning
511-52937-2018
511-24499-2018
0125-02-011

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.

Bilagor

1. Beslut om bildande av Lovö naturreservat med dess bilaga 5 med karta över stigar och leder (ej övriga kartbilagor eller skötselplan) (*kompletteras*)
2. Hur man överklagar (*kompletteras*)

Litteratur

Roger L Moore, 1994. *Conflicts on multiple-use trails: Synthesis of the literature and state of the practice*. Federal Highway Administration Report No. FHWA-PD-94-031

Kungörelse

Beslutet kungörs i ortstidning samt i Stockholms läns författningssamling.